
TÓTH ZSUZSANNA

A Reneszánsz Éve 2008

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus talán az elsők között volt az országban, amikor már 2006 őszén – a színjátszók, versmondók szakmai értekezletén felvetődött téma kapcsán, miszerint méltóképpen meg kéne ünnepelni az akkor még Hunyadi Mátyás Emlék-évnék induló 2008-as évet – terveket fogalmazott, csiszolatott.

Első körben mindenütt szép fogadtatásra leltek az ötletek, ám annak megvalósítása, hogy az egész országot megmozgató eseménysort valósítsunk meg, mégsem ment nehézségek nélkül.

2007-ben ugyan egy NKA-s pályázat segítségével rendkívül sikeresnek mondható előadássorozatot indítottunk útjára, és az ország több megyéjében tartottunk kvázi felkészítő előadásokat a reneszánszból, elméleti és gyakorlati síkon (utóbbit főleg a reneszánsz táncok nagy sikerű oktatása jelentette) a folytatás váratott magára.

Az OKM Reneszánsz Iroda megalakulása után úgy látszott, hogy sínre kerül ügyünk, de még így is eltelt pár hónap, amíg 2008 tavaszán végre meghirdethettünk néhány pályázatot, partnereket kereshettünk az elnyert OKM támogatás segítségével megvalósítható terveinkhez.

*Reneszánsz Kavalkád*ot álmodtunk, amelynek keretében sokszínű eseménysor, pályázatok, versenyek, színes rendezvények valósulnak meg, és amely rendezvényfolyam időnként találkozik a vándorúton lévő *Reneszánsz Nagykönyv*vel is.

Mivel e helyen bizonyosan nem tudjuk összegezni a Reneszánsz Év 2008-hoz kapcsolódó összes eseményt, nézzünk néhányat azok közül, amelyeknek lebonyolítása büszkeséggel tölt el bennünket.

Két fotópályázatot is meghirdettünk a reneszánszhoz kapcsolódóan, az egyiket *Fotóillusztrációk reneszánsz irodalmi alkotásokhoz*, a másikat *Reneszánsz életérzés a kortárs magyar fotóművészetben* címmel.. Mindkettőt jelentős érdeklődés és siker övezte, s mi megfigyelhettük,

hogy a távoli költészeti témák milyen asszociációkat keltenek, illetve, hogy milyen érdekes azonosságokat fedeznek fel a fotósok a mai szellemiség és a reneszánsz kor eszméi között. Mindkét pályázat legjobb alkotásait albumban örökítettük meg.

A hagyományos versmondó versenyek sorába illesztettük – bár tematikájában kétségtelenül szokatlan volt – *Reneszánsz daloskönyv* elnevezésű versmondó versenyünket. Hogy a távoli korszak közelítését segítsük, ajánló bibliográfiát készítettünk hozzá, amely az interneten keresztül hozzáférhető. Szokásos partnereinken túl (Magyar Versmondók Egyesülete, Magyar Írószövetség stb.) több megyei intézmény is segítően csatlakozott meghirdetésünkhöz, így összefogáson alapuló rendezvényünk, ha nem is maximális intenzitással, de viszonylag sokakhoz eljutott. S érdekes, ahogy versmondóink eleinte ódzkodtak a témától, úgy lendültek bele. Az országos döntőn már közös véleményként fogalmazódott meg, hogy a kirándulás ebbe a gyönyörű korszakba – varázslatos volt; s hogy a régi, veretes irodalmi anyagokat felüdülés volt hallgatni, érdekes összevetésben a mellettük elhangzó, kortárs életigenlő szövegekkel. Kedvünkre állt meg az idő egy kicsit Sárospatakon, a verseny döntőjén – és belemerültünk a költészet élvezetébe, átgondolva mai életünk s a régiek egymásra rímelő tapasztalatait. Megállapítható, hogy az Ember nem sokat változott!

S hogy ma is mennyire élvezi az alkotást, azt többek mellett *Kreatív reneszánsz* elnevezésű képző- és iparművészeti pályázatunkból is lemérhettük. Ezt a művészetet még csak tanuló, fiatal korosztály számára hirdettük meg. Fantáziájukat különösen a *reneszánsz módi* című altéma mozgatta meg, s a beérkezett anyagokból izgalmas kiállítást készíthetünk, amelyet a Fővárosi Művelődési Házban tekinthettek meg az érdeklődők.

Nagy sikere volt *Új komédiák* elnevezésű pályázatunknak is, amelyre több kategóriában lehetett nevezni, elsősorban az amatőr színjátszók színpadára szánt művekkel; gyermekek, diákok és felnőttek színjátszó csoportjai élvezhetik majd a beküldött, díjazott alkotásokat, amelyekkel reméljük, repertoárjuk hamarosan bővül. Örömmel töltött el bennünket, hogy a díjazottak között nem egy határon túli magyar alkotót is köszönthettünk. A megvalósításban partnerünk volt a színjátszók három nagy szervezete: a Magyar Drámapedagógiai Társaság, az Országos Diák-színjátszó Egyesület és a Magyar Szín-Játékos Szövetség.

Ugyancsak az íráskedvű pályázókat mozgatta meg „**Lakóhelyem reneszánsza**” című pályázatunk, amely a honismeret témakörébe vágott, így partnerként a Honismereti Szövetséget kértük fel, és a bíráló bizottságba ők is delegáltak tagokat.

Reneszánsz kavalkád elnevezésű előadóművészeti pályázatunkra olyan csoportok jelentkezhettek, akik vállalták, hogy reneszánsz programot valósítanak meg, és azt készek bemutatni olyan rendezvényeken, amelyeknek szervező intézményei szintén pályázóink között voltak. Az intézmények helyszínenként jelentkeztek, és bonyolítottak le sikeres és mutatós rendezvényeket. Eredeti elképzeléseink különböző kategóriákra szóltak:

- *Madrigál*” – a kórusmozgalom számára meghirdetett seregszemle;
- „*Reneszánsz kanavász*” – a reneszánsz kort idéző színpadi előadások – színpadi, bábszínházi és más megvalósítási formák (pl. utcaszínház) számára meghirdetett vetélkedés (műfaji megkötés nélkül);
- „*Csörgősipkások*” – mulattatók, mutatványosok, bűvészek, bohócok szabad versenye;
- „*Pavane*” – táncosok, vagy táncosok és zenészek összefogásával megvalósuló, a reneszánsz kort idéző színpadi produkciók;
- „*Mátyás muzsikusi*” – vetélkedés az udvari muzsikus címért (egyének és kamarazenei formációk számára).

A gyakorlatban a *Reneszánsz Kavalkádok* majd’ mindenütt összművészeti jelleggel szerveződtek, tiszta kategória alig volt. Elmondhatjuk, hogy ily módon több megyében generáltunk igazán méltó és színes megemlékezéseket a reneszánsz jegyében; a legtöbb ilyen rendezvényen megfordult az országjáró körúton lévő **Reneszánsz Nagykönyv** is, amelynek megjelenése emelte az alkalmak ünnepi fényét.

Túl azon, hogy e rendezvényeken felidéződtek a reneszánsz kor, mint művészeti korszak elévülhetetlen eredményei, a fellépő alkotók, csoportok mai életünk részévé tettek, tehettek fontos tanulságokat is. Igényes, szép produkciók születtek, van közöttük olyan is, amely kifejezetten a ma emberének reflektálásával hozta létre saját reneszánsz alkotását.

Ezekről a rendezvényekről delegáltak csoportokat, főként a zsűrik javaslatára, a Budai Vigadóban, 2009. február 7-én megrendezendő záróeseményünkre, melyet egész napos bemutató-sorozatnak tervezünk, **Gála-Kavalkád** címmel.

A Reneszánsz Év zárasaként nem csupán ezt a rendezvényt – ahol egyébként a fellépő 23 csoport emlék-oklevelet is átvehet – kívánjuk emblemikus eseményként megszervezni, de ide kapcsolódik a február 5-én megrendezendő évnyitó konferenciánk is. A ***Közösségi művészetek a XXI. században*** című tanácskozás, noha témájában látszólag eltér a reneszánsztól, jól példázza azt az egyre erősödő igényt, ami *újjászületik* a közösségek részéről, hogy alkotói tevékenységükkel erősítsék saját identitásukat, társadalmi szerepüket. Úgy véljük, felkért előadóink rávilágítanak majd arra, hogy milyen fontos az az aktivitás, amelyet sokszor sok lemondás és önfeláldozás árán végeznek a hétköznapi alkotói, megtartva-megerősítve közösségüket és önmagukat. A reneszánszban felfedezett és középpontba állított ember, öntudatra ébredt alkotókat eredményezett. A ma alkotói pedig – úgy tűnik, visszatalálnak a közösségekhez.

Az MMIKL a programok legtöbbjét széles összefogásban, partnerszervezetekkel (közművelődési intézmény és/vagy társadalmi szervezetek) együttműködve szervezte meg, akiknek áldozatos munkáját ezúton is köszönjük.

Öszintén reméljük, hogy a sok befektetett munka még hosszú ideig köztudatban tartja a reneszánsz elismerésre méltó értékeit, és segít a művészeti tevékenységek fontosságának elismertetésében.